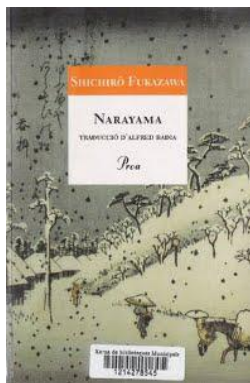

Narayama, Shichirô Fukazawa

Sovint algunes novel·les són més conegudes per les pel·lícules que han inspirat que no pas per elles mateixes. És el cas de *Narayama*, de *Shichirô Fukazawa* (Edicions Proa, 1984). Tot i que no ha estat beneïda —per a dir-ho d'alguna manera...— amb una superproducció de Hollywood, els amants del bon cinema recordaran el títol pel film de Shoieï Imamura que va guanyar la Gran Palma d'Or del Festival de Cannes el 1983.

En ella, l'escriptor en narra, a través d'una família, la història d'una poblet aïllat al ball mig de les més llunyanes muntanyes del Japó. Un poblet que ni tan sols mereix un nom, sinó que es conegut com "El poble del davant" pel que es troba a l'altra banda de la muntanya. Una vila petita, conformada tot just per unes quantes famílies, empobrida i antiquada, on prevalen els costums més primigenis i salvatges, on la crueltat és llei de vida, on la mort, la fam i la misèria són omnipresents.

L'autor ens va fent coneixent els habitants del poble mitjançant d'intercalació de les cançons tradicionals del llogaret. Cançons que semblen haver prevalgut des de l'albada dels segles. Que s'han anat repetint, any rere any, sense canvis ni adaptacions, donant perfil i caràcter als seus vilatans.

Pàgina a pàgina, anem acompanyant els personatges pel seu lent pelegrinatge vital. Per la seva aventura, amarga i dolça alhora, bestial i curulla de passions, en contacte total i estret amb la natura. Fins a tal punt estret que els homes i les dones del poble no són gaire diferents dels animals o altres ésser vivents d'aquelles solitaris cims. Com ells, estan sotmesos per complet a les inclemències i arbitrarietats del món natural. D'una natura que juga amb ells com amb els còdols d'un riu.

Tanmateix, si som capaços d'alçar un xic la mirada, de llevar-li a l'obra la primera capa de pintura localista i descriptiva, ens serà fàcil veure que, més que d'un poble en concret, la idea de l'autor es retratar la humanitat sencera. Una humanitat a la qual les forces de la natura sotmeten al seu embat cruel i irracional, sense cap mena de clemència. Però, al mateix temps, arrelada a la terra, despullada de tot allò que no sigui essencial i, per tant, molt més ella mateixa.

Una humanitat que no som, que va quedar arraconada segles ençà pel devenir de la història, que mai no tornarem a ésser. Que, tanmateix, podríem ésser. I que, potser —qui ho sap?— acabaria essent menys il·lògica i, sobretot, menys salvatge que aquesta nostra societat civilitzada on estem condemnats a viure... En tot cas, ben segur que seria més natural, més a la mida humana.

Amb tot, millor que em deixi de filosofies de pa sucat amb oli, amb pensaments casolans de diumenge per la tarda, i tracti de recobrar el fil del comentari de l'obra. En un món com el de la literatura actual, on tot —o quasi— és tan bàsic, tan elemental, tan poc agosarat, tan previsible, tan a ras de terra, on la imitació o el plagi mig camuflat d'allò que ha obtingut èxit són moneda de curs legal, una obra com la de Fukazawa esdevé una ventada d'aire nou. D'aire nou tot i que fos escrita fa mig segle...!

Una vegada l'hagueu llegida, us recomano vivament el film d'Imamura (La balada de Narayama). Una esplèndida mostra d'allò que pot arribar a ésser el novè art, si hom s'ho proposa. Ningú millor que aquest cineasta amant de l'exploració de les veritats essencials, dels límits de la vida i de la natura, per a perfeccionar l'obra literària del seu compatriota.

Ambdues obres ens ofereixen, al mateix temps, la possibilitat immillorable de defugir l'empeguement i el papanatisme nord-occidental imperant. Aquest xovinisme cultural que considera que no hi pot haver res més enllà de les fronteres d'Amèrica del Nord i d'Europa que mereixi la nostra atenció...

diumenge, 27 de juliol del 2008

PS: Com sempre, convido al lector a que llegeixi l'obra i en faci arribar els seus comentaris. Tots seran benvinguts. Ben segur que enriquiran —i milloraran— la meva opinió sobre l'obra. Mercès d'avançada.

© Xavier Serrahima 2008
www.racodelaparaula.cat

Informació sobre els drets

